

یادداشت سردبیر

این شماره ژورنال علوم انسانی و اجتماعی ایران آکادمیا، به برخی از مقاله‌های کوتاه کنفرانس (در محدوده ۲۵۰ کلمه) که تا لحظه انتشار ژورنال به دست ما رسیدند اختصاص یافته است.

مباحث این ژورنال در سخنرانی‌های دومین «کنفرانس بین‌المللی مطالعات ایران‌پژوهی معاصر» که با موضوع «ایران و گردش قرن: آموزه‌ها، آموزه‌ها و چشم‌اندازها در روزهای ۲۶ و ۲۷ اوت ۲۰۲۲ در شهر لاهه، در کشور هلند برگزار می‌شود، ارائه می‌شوند. امید است که در شماره‌های آینده ژورنال، مقاله‌های تفصیلی‌تر از دیگر پژوهش‌های ارائه شده، به انتشار برسند.

هدف اصلی ایران آکادمیا از برگزاری این کنفرانس، ایجاد بستری برای ارائه کارهای پژوهشی در حوزه علوم انسانی و اجتماعی درباره ایران معاصر (دوران پس از انقلاب مشروطیت) و همچنین به وجود آوردن فضای دیالوگ باز آکادمیک میان نسل‌های مختلف پژوهشگران در ایران و کشورهای دیگر است. محدودیت‌های دانشگاهی در داخل ایران و نیز موج‌های مهم مهاجرت، به‌ویژه پس از سال ۱۳۵۷، سبب شده‌اند که پژوهش‌ها درباره ایران به گونه‌های بسیار متفاوتی در محیط‌های دانشگاهی، و گاه بیرون از دانشگاه، گسترش یابند. این کنفرانس، که به زبان‌های فارسی و انگلیسی برگزار می‌شود، تلاشی است برای ساختن پلی میان کارهای گوناگون پژوهشی در ایران و در کشورهای دیگر. درست به همین خاطر است که با وجود برگزاری کنفرانس در کشور هلند، زبان فارسی، در کنار انگلیسی، به عنوان زبان کنفرانس انتخاب شده، تا بستر رابطه و بهره‌مندی متقابل میان پژوهشگران و کارهای پژوهشی درباره ایران معاصر فراهم شود. برای گسترش دیالوگ باز دانشگاهی، کنفرانس بین‌المللی دوسالانه ایران‌پژوهی معاصر، خود را متعهد به رعایت کامل اندیشه انتقادی و آزادی آکادمیک می‌داند. هدف این است که پژوهشگران بتوانند بدون سانسور، کارهای پژوهشی خود را درباره ایران معاصر ارائه دهند.

موضوع کنفرانس دوم ایران پژوهی معاصر، که در همکاری با انستیتو بین‌المللی مطالعات اجتماعی دانشگاه اراسموس برگزار می‌شود، نگاهی است سنجش‌گرانه به جامعه ایران، از فراز تجربه قرن چهاردهم خورشیدی.

ایران، در قرن گذشته، با فراز و نشیب‌ها و دگرگونی‌های پرشمار و اساسی روبرو بوده و در آغاز قرن پانزدهم، چالش‌ها و ابرچالش‌های بسیاری را پیش روی خود دارد. شرکت‌کنندگان در کنفرانس سال ۱۴۰۱ لاهه، به چند حوزه مهم در رابطه با شرایط و تحولات جامعه ایران پرداخته‌اند که از میان آنها می‌توان به مسأله زنان، حقوق بشر، جنبش‌های اجتماعی، روشنفکران، سیاست خارجی، آموزش و دانشگاه اشاره کرد. موضوعات مطرح شده، هم به ساختارهای کلان و نهادهای رسمی می‌پردازند، و هم پویایی درونی جامعه ایران را مورد توجه قرار می‌دهند.

از تمامی دست‌اندرکاران این شماره، به‌ویژه شورای دبیران کنفرانس، که دبیران میهمان این شماره نیز بوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاریم.

سعید پیوندی

مرداد ۱۴۰۱

